

Problémy sběru a zpřístupnění šedé literatury v ČR

Petra Pejšová

Národní technická knihovna

Praha

- Pilotní projekt NUŠL a jeho cíle
- Překážky a jejich eliminace
  - Dobrovolnost
  - Legislativní
  - Technické
  - Znalostní
  - Personální

- Národní úložiště šedé literatury (NUŠL)
- Projekt – Digitální knihovna pro šedou literaturu – funkční model a pilotní realizace (2008 – 2011)
- Podporován Ministerstvem kultury ČR
- Řešitelé NTK a VŠE v Praze

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Technical Library

- ČR postrádá legislativní normy podle nichž by bylo možné jakkoli postupovat při sběru, archivaci a zpřístupňování digitálních dokumentů šedé literatury

Autorský zákon

210 mm

- Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském
- Majetková autorská práva
- Zaměstnanecká díla vzniklá před 30. 11. 2000 se řídí Zákonem č. 35/1965 Sb. o autorských právech
- V ČR dílo vždy chráněno Autorským zákonem, doplňkově lze užít licenci CC
- Různé druhy licenčních smluv

Vysokoškolský zákon

210 mm

- Zákon č. 552/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů
- Povinnost nevýdělečně zveřejňovat VŠKP
- Způsob zveřejnění stanovují vnitřní předpisy VŠ

Zákon o podpoře VaV

210 mm

- Zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje nezmiňuje šedou literaturu
- Povinnost zveřejňovat v CEP, CEZ, RIV – neřeší dig. dokumenty
- Vlastníkem výsledků veřejných zakázek je poskytovatel
- Ve všech ostatních případech je to příjemce dotace

Různé výklady zveřejnění

210 mm

- Výroční zprávy
- VŠKP
- Závěrečné zprávy
- Zařazení šedé literatury do NUŠL
  - Typ dokumentu a jeho popis
  - Právní režim zpřístupnění

- Neexistence SW pro dig. repozitář často souvisí s kapacitními a znalostními nedostatky

NTK nabízí dvě řešení

- Lokální instalace SW CDS Invenia
- Vkládání přímo do dig. repozitáře NUŠL

- Kapacitní
  - Není kapacita na implementaci a správu dig. repozitáře – možnost vkládat přímo do dig. repozitáře NUŠL
  - Není kapacita na vkládání dat – přesvědčit vedení o důležitosti činnosti a vyčlenění kapacity – prezentace NUŠL přímo na jednání vedení
- Osobnostní – pověřená osoba nemá zájem

- Co je šedá literatura?
- Webové stránky projektu NUŠL
- Seminář na téma šedé literatury
  - 1. ročník 51 účastníků
  - 4. ročník 132 účastníků
- Prezentace na tuzemských konferencích a seminářích
- Školení přímo na pracovištích

Informace a návody

210 mm

- Zařazení šedé literatury do NUŠL
- Pokyny pro zpracování záznamu
- Manuál pro práci v dig. repozitáři
- Instrukce pro připojení k NUŠL
- Instrukce pro využití lokální instalace
- Doporučené formáty
- Návod na převod do PDF

Národní úložiště šedé literatury

publikace

PROJEKT NUŠL

- ☆ O projektu
- ☆ Aktuality
- ☆ Jak spolupracovat
- ☆ Semináře
- ☆ Sborníky ze seminářů
- ☆ Software
- ☆ Prezentace
- ☆ Mezinárodní spolupráce
- ☆ Nejčastější dotazy
- ☆ Kontakty

ŠEDÁ LITERATURA

- ☆ Definice

Centrální rozhraní NUŠL je dostupné na www.nusl.cz

Digitální repozitář NUŠL je dostupný na <http://invenio.nusl.cz>

Národní technická knihovna v Praze (NTK, příspěvková organizace přímo řízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR) v souladu se svým statutem řeší otázky **budování Národního úložiště šedé literatury**. V současnosti je tento projekt podporován Ministerstvem kultury v rámci projektu "**Digitální knihovna pro šedou literaturu - funkční model a pilotní realizace**". Na tomto projektu Národní technická knihovna spolupracuje s [Vysokou školou ekonomickou v Praze](#).

V minulosti byla NTK odpovědná za distribuci šedé literatury za Českou republiku do evropského systému pro šedou literaturu SIGLE (System for Information on Grey Literature in Europe), který provozovala Evropská asociace pro využívání šedé literatury (European Association for Grey Literature Exploitation - EAGLE). Tento systém se po roce 2003 přestal vyvíjet a nedokázal poskytnout moderní služby v elektronickém prostředí což vedlo k jeho zániku v roce 2005. Důsledkem bylo též ukončení koordinované evidence šedé literatury na principech SIGLE v České republice. NTK iniciovala již v roce 2005 několik jednání se zástupci vysokých škol, ústředních knihoven a dalších institucí, která se zabývala možnostmi spolupráce v oblasti šedé literatury na národní úrovni. Na základě těchto jednání NTK začala postupně připravovat tento projekt. Samotný projekt byl zahájen v roce 2008. Prvním krokem již na přelomu roku 2007 a 2008 bylo podrobné zjištění stavu šedé literatury a jejich producentů v České republice. V rámci [dotazníkového šetření](#) byli osloveni jakožto hlavní zástupci producentů šedé literatury vysoké školy a ústavy AV ČR. 39 ze 48 dotazovaných institucí vyjádřilo ochotu k budoucí spolupráci v závislosti na sjednaných licenčních podmínkách.

Aktualizace z 8. 6. 2009

Článek 3 Hlavní úkoly a činnosti

(2) Hlavními úkoly a činnostmi NTK jsou v souladu se zřizovací listinou:

f) budování národního úložiště šedé literatury a zpřístupňování informací a poznatků v něm obsažených uživatelům NTK s využitím moderních informačních technologií.

- *manažer*
PhDr. Petra Pejšová
- *správce systému CDS Invenio*
Ing. Tomáš Müller
- *koordinátor partnerské sítě*
Mgr., Bc. Iveta Fürstová
- *koordinátor obsahu*
Bc. Bohdana Frantíková

NÁRODNÍ ÚLOŽIŠTĚ ŠEDÉ LITERATURY

NÁPOVĚDA

Vysoké školy (63994)
Ústavy AV ČR (22320)
Knihovny (10051)
Ostatní (21)

Počet nalezených dokumentů: **100749**

[Skrýt časovou osu](#)
od 1971 do 2011
[Použít](#)

Rok	1970 - 1979	1980 - 1989	1990 - 1999	2000 - 2009	2010
Počet	822	923	12338	69725	-

Typ dokumentu

- Vysokoškolské práce
- Konferenční materiály
- Zprávy
- Firemní literatura
- Ostatní
- Autorské práce

Osoby

Červenka, Jan (293)
Charbuský, Miloš (275)
Gullová, Soňa (268)
Kunštát, Daniel (245)

[zobrazit více...](#)

Klíčová slova

marketing (833)
evropská unie (643)
czech republic (581)
Česká republika (551)

[zobrazit více...](#)

Formát

text (202)
video (20)
obraz (1)

Jazyk

český (79714)
anglický (14031)
slovenský (1744)
francouzský (60)
polský (5)

Zahraněční báze

[WorldWideScience.org](#)
[OpenGrey](#)
[DRIVER](#)
[PUMA](#)
[Digitální repozitář Slovenské chemické knihnice](#)

Analyza vztahu genetických markerů a užitkových vlastností skotu.
JASŤOVÁ, Iva;
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 2013

Využití Operačního programu Doprava pro rozvoj dopravní infrastruktury v České republice
VACEK, Vladimír; HRABÁNKOVÁ, Magdalena
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích 2011

Archivy konsorcií z projektů NTK v režimu Posttermination Access
Římanová, Radka;
Národní technická knihovna 2011

Libeň - proměny průmyslové čtvrti. Téma: co je průmyslová krajina, jak se měnila od poloviny do konce 20. století a jakou stopu zanechaly tyto procesy v krajině dnešní.
Horáková, Václava;
Historický ústav 2011

Průmyslová krajina jako kulturní dědictví. Program konference.
Chodějovská, Eva;
Historický ústav 2011

Mnichov ve vzpomínkách pamětníků Tato publikace se zabývá problematikou Mnichova 1938 a jeho odrazu v historické paměti české a slovenské společnosti. Podává základní přehled o dosavadní memoárové produkci československé i...
Tomáš, Josef; Vašek, Richard
Masarykův ústav + Archiv 2012

Partnerská síť Národního úložiště šedé literatury (NUŠL) Vzrůstající potřeba přístupu ke sbírkám šedé literatury z oblasti vědy, výzkumu a vzdělávání vede ke koordinovanému sběru a budování sítě na všech úrovních. Národní technická knihovna (NTK)...

Fursová, Iveta;
Národní technická knihovna 2011

Průmysl v české krajině na mapách 1:75 000. (Konec 19., počátek 20. století). Téma: co je průmyslová krajina, jak se měnila od poloviny do konce 20. století a jakou stopu zanechaly tyto procesy v krajině dnešní.
Semotanová, Eva; Havelková, Marcela
Historický ústav 2011

Průmyslová krajina jako kulturní dědictví.
Chodějovská, Eva;
Historický ústav 2011

Biominalizace a její uplatnění v nanotechnologii Biominalization and its application in nanotechnology Cílem bakalářské práce s názvem Biominalizace a její využití v

Pozvání na
5. ročník semináře
23. října 2012 v NTK

Děkuji za pozornost!

nusl@techlib.cz

